

هو العیسم



بحاث اعتقادی

بیانات

حضرت علامه آیه الله حاج سید محمد حسن حسینی طهرانی

قدس الله نفسه الزکیة

مقدمه و تصحیح :

سید محمد حسن حسینی طهرانی

سرشناسه: حسینی طهرانی، سید محمدحسین، ۱۳۴۵-۱۴۱۶ ق.

Hoseini Tehrani, Mohammad Hosein

عنوان و نام پدیدآور: مبانی تشیع: ابیات اعتقادی / بیانات [تالیف]

سیدمحمدحسین حسینی طهرانی؛ مقدمه و تصحیح سیدمحمدحسین حسینی طهرانی.

مشخصات نشر: طهران: مکتب وحی، ۱۴۳۹ ق = ۱۳۹۷ ش. مشخصات ظاهری: ۲۴۰ ص.

شابک: ۱۶۰۰۰۰ ریال: ۴-۶۶-۶۱۱۲-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا یادداشت: کتابنامه.

موضوع: حسینی طهرانی، سید محمدحسین، ۱۳۴۵-۱۴۱۶ ق -- وعظ

موضوع: اسلام -- مطالب گونه گون موضوع: Islam -- Miscellanea

موضوع: شیعه -- عقاید موضوع: Shia'h -- Doctrines

شناسه افزوده: حسینی طهرانی، سید محمدحسین، ۱۳۷۵ ق - مقدمه نویس: مصحح

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ ۵۴م۲ ح/ ۵ / ۱۰ BP

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۰۸

شماره کتابشناسی ملی: ۵۰۷۶۸۲۸



ابحات اعتقا

بیانات علامه آیه الله حاج سید محمد حسین حسینی طهرانی



■ قیمت: ۱۶۰۰۰ تومان

■ تیراژ: ۲۵۰۰ نسخه

■ شابک: ۴-۶۶-۶۱۱۲-۶۰۰-۹۷۸

■ ناشر: مکتب وحی

■ چاپ: اسوه

■ نوبت چاپ: اول / ۱۳۳۹ ه. ق، ۱۳۹۷ ه. ش

تلفن دفتر مرکزی و سیستم اطلاع رسانی (SMS): ۰۷-۸۸۶۱۵۲-۲۱-۹۸+

مرکز پخش: قم، بلوار معلم، مجتمع ناشران، طبقه چهارم، واحد ۴۳۵ تلفن: ۰۵-۳۷۸۴۲۵۵۴-۲۵-۹۸

www.sarayejavid.com مرکز پخش اینترنتی

maktabevahy_pub

www.maktabevahy.com

info@maktabevahy.com

www.motaghin.com

فهرست مطالب

مبانی تشیع

عنوان	صفحه
مقدمه	۱۷-۲۲
مجلس اول:	
حقیقت خیر، شر، سیئت آن	۲۳-۴۳
نظراتی در باب وجود خیر و شر در عالم	۲۵
مثالی برای تحقیق و اثبات نظریه مورد قبول	۲۵
منشأ پیدایش عنوان «بدی» و «شر»	۲۶
عنوان «بد»، مفهومی برای ارائه حدود وجودات خارجیّه	۲۷
منظور از اتحاد و اختلاف ائمه با همدیگر	۲۸
اختلاف تمام موجودات با همدیگر، از عجائب خلقت	۲۸
وحدت تجلی و ظهور پروردگار	۲۹
کمال تام همه موجودات در ماهیت و هویت خود	۳۰
عدم برتری مخلوقات خدا بر دیگری، از نظر مخلوقیت	۳۰
زهر برای مار داروست و برای ما نیش و زهر!	۳۱
تصحیح دید انسان، باعث خیر محض دیدن همه چیز	۳۲
پیدایش عنوان «بدی» در مقام مقایسه، نه مطلق نگری	۳۳

۳۳	 اختصاص سرای آخرت به متواضعان نه سرکشان
۳۴	 استعداد رسیدن به بالاترین کمالات در هر انسان
۳۵	 وحدت هر موجود لازمه وحدت عالم وجود
۳۶	 معنی: «لا تکرارَ فی التَّجَلُّی»
۳۸	 حضرت مولانا: پس بد مطلق نباشد در جهان
۳۹	 علت اعتراف به پایین‌ترین درجات توسط انبیا و اولیا
۴۰	 در عالم حقیقت همه موجودات در صف واحدی هستند
۴۰	 حکومت بندگی، عبودیت و فقر مطلق در حریم قدس ربوبی
۴۱	 تنزل به عالم کثرات، منشأ اختلاف‌ها و تفاوت‌ها
۴۲	 اختلافات، مانع اصلی وصول به حقیقت وحدت

مجلس دوم

جبر و اختیار و منطق عایشه در جنگ جمل

۴۵ - ۵۵

۴۷	 عایشه در جنگ جمل و منطق جبر
۴۸	 تحلیلی لطیف از مجبور یا مختار بودن انسان
۴۹	 جایگاه اختیار در اعمال انسان
۴۹	 عدم تنافی خواست خدا با اختیار و اراده افراد
۴۹	 حکم شرع و وجدان و عقل به ضامن بودن انسان نسبت به اعمال خویش
۵۰	 اراده انسان، شرط آخر تحقق عمل در خارج
۵۱	 عقاب تجرکی، عین عقاب عصیان
۵۱	 اختیار، سبب بهشتی و جهنمی بودن انسان
۵۳	 نسبت عمل انسان و مکافات عمل در دیدگاه اهل توحید
۵۳	 نصیحت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به عایشه در هنگام ارتحال
۵۳	 گریه پیغمبر خدا بر امت خویش هنگام رحلت
۵۴	 سیاست غلط عایشه در جریان جنگ جمل
۵۴	 منطق جبر، راهی برای فرار از پذیرش مسئولیت اعمال خویش
۵۵	 عدم تنافی دیدگاه توحیدی، با ثبوت مسئولیت اعمال افراد
۵۵	 معنای مغالطه کاری

مجلس سوّم:

پرسش و پاسخ اعتقادی

۷۹ - ۵۷

- ۵۹ عدم وجود هرگونه استجاب و تحقق، قبل از دعا
- ۶۰ آیا دعا موجد است؛ یا کاشف از ثبوت در لوح محفوظ؟
- ۶۰ عدم تنافی اختیار در اعمال با ثبت ازلی آنها در لوح محفوظ
- ۶۱ موجدیت نفس، دعا کننده برای آثار خارجی
- ۶۱ رفع شبهه؛ در باب تند خو بودن حضرت یونس علیه السلام
- ۶۱ روایات اسرائیّات در تاریخ انبیا علیهم السلام
- ۶۲ عصمت پیامبران در سه مرتبه تلقی و اداء وحی و تبلیغ
- ۶۳ اختلاف درجات پیامبران علیهم السلام در قرآن کریم
- ۶۵ عدم اعلمیت رویل از حضرت یونس
- ۶۵ بروزات و شاکله های متفاوت انبیا اولیاء علیهم السلام
- ۶۶ مزاح مرحوم بهاری با طلبه ای در ایوان نجف شریف
- ۶۶ پرستاری نمودن شیخ محمد بهاری از طلبه بهار
- ۶۷ نامه های جالب مرحوم بهاری
- ۶۷ گریه و انداز دائمی مرحوم میرزا جواد آقای تبریزی
- ۶۷ عدم دلالت بروزات خارجی اولیاء بر افضلیت ایشان
- ۶۷ حالات و بروزات متفاوت امام صادق علیه السلام
- ۶۸ سیطره وجودی و احاطه علمی ائمه علیهم السلام
- ۶۹ تجلّی قدرت خداوند در اهل بیت علیهم السلام
- ۷۱ اختلاف حالات حضرت یعقوب علیه السلام در اطلاع بر غیب
- ۷۲ انتساب قدرت ها به غیر خدا، شرکی آشکار
- ۷۲ مذاکره مؤلف با علمای اهل سنت در باب رد عقاید وهابیان
- ۷۳ اشتراک شیعه و سنی در جواز بوسیدن ضریح پیامبر
- ۷۴ دفاع عالم سنی از توسّل شیعیان به خمسة طّیبه
- ۷۵ روایات زیارت اهل قبور و مَضَجّ نبوی در کتب اهل سنت
- ۷۵ تشابه وهابی ها با متعصّبان جامد مسیحی

- تشابه وهابی ها با اخباری های شیعه ۷۶
- دعوت شیخ عمر از علامه طهرانی برای سفر به حلب ۷۶
- کشتار شیعیان حلب توسط صلاح الدین ایوبی ۷۶
- لزوم احترام به معلم و استاد در مکتب اسلام ۷۷
- احوالات مرحوم حاج شیخ عبدالجواد اصفهانی ۷۸
- دقت مرحوم اصفهانی در صحبت کردن ۷۸
- علامه طهرانی: من همیشه مرهون خدمات اساتیدی هستم که واقعاً برای خدا بودند! ۷۹
- مجلس چهارم:**

معرفت به ولایت و وصول به توحید عملی

۸۱ - ۱۰۲

- ولایت عبارت است از توحید عملی ۸۴
- توحید عملی، یگانه دستگیر راهب کسان ۸۵
- عبادت پروردگار بدون اطاعت یعمین منافی با ولایت ۸۵
- دعوت توحیدی اولی الامر برای رسول و معارف الهی ۸۶
- تثبیت در راه سلوک إلى الله از ثمرات تبعیت به ولایت ۸۷
- معیت با انبیا و صدیقین و شهدا و صالحین، اثر تبعیت از ولایت ۸۸
- ولایت، اساس اعتقاد شیعه ۸۸
- مکتب ولایت، مکتب تربیت ۸۹
- تشرّف حارث همدانی به خدمت امیرالمؤمنین علیه السلام ۹۰
- قبیله همدان از موالیان و شیعیان امیرالمؤمنین علیه السلام ۹۱
- بهترین شیعیان در کلام امیرالمؤمنین علیه السلام ۹۲
- دین خدا به مردان شناخته نمی شود بلکه به علامت حق شناخته می شود ۹۲
- گفتار امیرالمؤمنین علیه السلام به حارث درباره درجات و مقام خود ۹۴
- امیرالمؤمنین علیه السلام قسمت کننده آتش دوزخ ۹۶
- اشعار سید حمیری درباره گفتار امیرالمؤمنین به حارث ۹۹
- ترجمه اشعار سید حمیری ۱۰۰
- توضیحی پیرامون مذهب سید حمیری ۱۰۱

مجلس پنجم:

بهترین عمل نزد خدا، و بیان حقیقت فقر انسان

۱۲۶ - ۱۰۳

- توصیة رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به ابوذر غفاری ۱۰۵
- معنای ایمان به خدا ۱۰۵
- عجز انسان در کارهای مربوط به خودش ۱۰۶
- اعتراف بزرگوار بر جهل در مقابل اسرار جهان هستی ۱۰۷
- عجز و جهل انسان در برابر رموز عالم هستی ۱۰۷
- حیات و شعور داشتن تمام موجودات ۱۰۸
- لا تکرار فی التجلی ۱۰۹
- تمثیلاتی لطیف در خصوص تکرار فی التجلی ۱۱۰
- احاطة پروردگار بر تمام موجودات در تمام مراتب زمین و آسمان ۱۱۲
- اعطای علم و شعور مطابق سازمان وجودی موجودات از جانب پروردگار ۱۱۳
- پروردگار، مُعْطِی عَلَی الْإِطْلَاق تمام عالم ۱۱۳
- غفلت انسان از حرکات بعلی و موجودات که سبب تغییر و تبدل آنهاست ۱۱۴
- لزوم اعتراف انسان بر ضعف و عجز خود در مقابل پروردگار ۱۱۵
- ایمان به خدا یعنی گره خوردن قلب انسان با خدا ۱۱۶
- وجوب عدم اکتفا به ایمان ظاهری و لزوم رسیدن به ایمان حقیقی ۱۱۷
- رحمت فراوان پروردگار برای مؤمنین به خدا و رسول خدا ۱۱۸
- رسیدن به آرامش و رهایی از اضطراب و دغدغه نتیجه ایمان به پروردگار ۱۱۹
- معنای جهاد در راه خدا ۱۱۹
- جهاد اصغر و جهاد اکبر ۱۲۰
- تنها راه نجات انسان اعتراف به الوهیت پروردگار و بیچارگی خود ۱۲۱
- سؤال حضرت موسی از پروردگار در خصوص کرم داخل سنگ ۱۲۲
- إِلْهِی وَ الْخَلْقِی بِنُورِ عَرْکَ الْأَبْجَی ۱۲۳
- جهاد در راه خدا یعنی مجاهده برای باز شدن راه به سوی خدا ۱۲۴
- عدم خشنودی عاقل از مدح ابلهان ۱۲۵
- لزوم تنزیه پروردگار بعد از تعریف او، به سبب ناتوانی انسان از تعریف پروردگار ۱۲۵

مجلس ششم:

محوریت دین اسلام و قرآن بر توحید

۱۴۸ - ۱۲۷

- ۱۲۹ معنای فلسفه دین
- ۱۲۹ توحید، محور قرآن
- ۱۲۹ عدم سازگاری سلطه حکومت کفر با منطق اسلام
- ۱۳۰ تلاش امیرالمؤمنین علیه السلام برای خروج از ولایت و حکومت کفر
- ۱۳۰ وجوب اجرت از دارالکفر به دارالاسلام
- ۱۳۲ اجر مهید رای زحمت کشان در حکومت اسلام
- ۱۳۲ غلط بودن بی تفاوتی در مابین حق و باطل
- ۱۳۳ مخالفت شرع قدس بر تفاوتی و احتیاط کاری
- ۱۳۳ روایت: «بهشت در دنیا مسافه مشیر است!»
- ۱۳۴ ترسو بودن حسان بن ثابت و بیان داستانی از او
- ۱۳۵ ضعیف شدن افراد بی تفاوت و راجع الله، یک قاعده کلی
- ۱۳۶ علت عدم بیعت سعد بن وقاص با امیرالمؤمنین علیه السلام
- ۱۳۷ مراجعه سعد بن وقاص به معاویه و بازخواست معاویه از او
- ۱۳۸ بیان سه فضیلت مختص به امیرالمؤمنین علیه السلام از ابن سعد، نزد معاویه
- ۱۳۸ فضیلت اول: تزویج فاطمه سلام الله علیها
- ۱۳۸ فضیلت دوم: فتح خیبر و کلام پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم در آن
- ۱۳۹ فضیلت سوم: «أَنْتَ مَنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدَهُ»
- ۱۴۰ احتجاج معاویه بر علیه سعد بن وقاص
- ۱۴۲ ناتوانی سعد بن وقاص از جواب دادن به معاویه
- ۱۴۳ غلط بودن احتیاط کاری در غیر جای خود
- ۱۴۴ جنایات حکومت های جور
- ۱۴۴ جوایز و هدایای متوکل به ابوشمط، شاعر مخالف اهل بیت علیهم السلام
- ۱۴۵ مخالفت منتصر با کارهای زشت پدرش، متوکل
- ۱۴۷ «و خَيْرُ شَيْعَتِنَا النَّعْطُ الْأَوْسَطُ»
- ۱۴۸ حال اصحاب امیرالمؤمنین علیه السلام نسبت به ایشان

مجلس هفتم:

اهل بیت علیهم السلام، راه اتصال بشریت به پروردگار

۱۷۲ - ۱۴۹

- ۱۵۱ شعر ناشی اکبر درباره اهل بیت علیهم السلام
- ۱۵۳ اشعار شافعی در ولاء اهل بیت
- ۱۵۵ تبیین معنای «بِهِمْ وَبِجَدِّهِمْ لَا يُسْتَرَاب»
- ۱۵۵ عدم خروج انسان در تمام مراحل وجودی از قوه واهمه و قوه متخیله
- ۱۵۷ یکسان بودن شارع و معصیت برای کسی که به صراط مستقیم نرسیده
- ۱۵۸ باز بودن راه خدا برای همه افراد به شرط دست برداشتن از نسیان و تخیلات
- ۱۶۰ عدم تفاوت بین انبیا معصومین و اولیای خدا و بین سایر افراد از جهت بشریت
- ۱۶۲ عبور پیغمبر از عالم نسیان و بردن حقیقت، علت تفاوت ایشان با سایر افراد
- ۱۶۴ گرفتاری‌ها و شدائد برای ایجاد ارتباط رتبه
- ۱۶۵ انانیت و ایراد موجود در نفس، علت منع سر و عدم اتفاق
- ۱۶۷ معنای اتفاق امام علیه السلام به تمام عالم
- ۱۶۷ انسان، مستعد برای رفتن به أسفل السافلین و رسیدن به اعلیٰ علیین
- ۱۶۸ فقر محض بودن پیغمبر صلی الله علیه و آله در مقابل پروردگار
- ۱۶۹ ایمنی از تزلزل و خواطر، فقط با چنگ زدن به ریسمان محکم اهل بیت علیهم السلام
- ۱۷۱ شعر شاعر عرب در تشییع جنازه امام صادق علیه السلام
- ۱۷۱ توجه به پروردگار و استقامت در طریق و فقر و نیاز، راه رسیدن به مطلق

مجلس هشتم:

نقد و بررسی قول عامه در عدالت مطلق صحابه

۲۰۲ - ۱۷۳

- ۱۷۵ ترجمه بعضی از آیات سوره آل عمران
- ۱۷۶ هدایت به سوی صراط مستقیم فقط با تبعیت از قرآن و رسول خدا
- ۱۷۷ برداشت‌های غلط و سلیقه‌ای از قرآن، در صورت جدایی از سنت پیغمبر
- ۱۷۸ علت تمرّد شیطان
- ۱۷۸ پیدایش بهشت و جهنم با خطاب «أَسْجُدُوا»

- قبول داشتن قرآن یعنی عمل به کلام مفسر و مبین حقیقی قرآن ۱۷۹
- میزان حق چیست؟ ۱۷۹
- کلام رسول خدا میزان برای بروز باطن افراد ۱۸۰
- فسق ولید در بیان صریح قرآن؛ و عدالت وی در نزد عامه با ادله واهی ۱۸۱
- قول عامه بر عدالت مطلق صحابه و ادله رد آن ۱۸۱
- جعل حدیث به وسیله بعضی از صحابه ۱۸۲
- تمرد بعضی از صحابه در جنگ تبوک از امر پیغمبر ۱۸۲
- ادله رد قول عامه بر عدالت مروان ۱۸۳
- واقعه - ره - ده - مدینه (ت) ۱۸۳
- جعل روایت درباره خلقت توسط ابوهریره بر خلاف نص قرآن ۱۸۴
- ایرادات وارده بر روایت جعل شده توسط ابوهریره ۱۸۶
- عدم تمکن عامه از روایات خلاف ها و جعل های صحابه ۱۸۷
- اختلاف بعضی از علمای عامه در خصوص ایرادات وارده بر خودشان ۱۸۸
- اکتفا بر قرآن و کنار گذاشتن کلام در نزد خدا، علت اختلافات عامه ۱۸۹
- رد احمد امین مصری بر «حسینا تاب» در کتاب یوم الإسلام ۱۸۹
- کتب ابوریثه در انتقاد بر آراء عامه و لزوم مصلحت برای طلاب ۱۹۰
- ملاقات مرحوم آیه الله سید مرتضی عسکری و ابوریثه در مصر ۱۹۱
- انتقاد ابوریثه به ابوهریره و احترام ایشان به امیرالمؤمنین علیه السلام ۱۹۲
- کلام ابوریثه در رد عامه و رد عدالت صحابه ۱۹۴
- اعتراض به عدالت صحابه ۱۹۵
- عدم قبول کلام بدون دلیل در جامعه فعلی ۱۹۷
- موشکافی نمودن مطالب توسط محققین جامعه امروز ۱۹۷
- شکسته شدن انحصار مذاهب اربعه عامه در جامعه امروز ۱۹۹
- مسدود کردن باب اجتهاد، ضربه ای بزرگ به اسلام ۱۹۹
- اسلام، دین فکر و تعقل و تأمل ۲۰۱
- امیرالمؤمنین علیه السلام: «نگذارید که جماعتی سبقت به قرآن بگیرند!» ۲۰۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
 وَالصَّلَاةُ عَلَى خَيْرِ الْمُرْسَلِينَ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ
 وَالسَّلَامُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ

کتابی که اینک به حضور خاندان گرامی تقدیم می‌شود، مجموعه‌ای است از چند سخنرانی که توسط مفکر شیرازی، عارف واصل، مرحوم علامه سید محمدحسین حسینی طهرانی - رضوان الله علیه در مسائل مختلف معرفتی و اعتقادی ایراد شده است.

این مسائل گرچه برحسب ظاهر متنوع و با یکدیگر متمایز می‌باشند، اما تمامی آنها را می‌توان بر محوریت واحدی که نگرش و دیدگاه تشیع را در مسئله معرفت و شناخت حقیقت هستی و حرکت به سوی مبدأ حیات نشان می‌دهد، دریافت؛ و آن، مسئله توحید و لوازم و ملزومات آن و چگونگی راهیابی به آن افق اعلیٰ و ذروه والا است.

دیدگاه مکتب و مدرسه اهل بیت علیهم السلام و اهل معرفت و عرفان در جمیع شئون حیات و عالم تکوین و تشریع و حرکت انسان و سیر به سوی مبدأ اعلیٰ و آموزه‌های وحیانی در قالب مبانی اعتقادی و تکالیف ظاهری و شرعی، و به‌طور کلی عالم تربیت و تهذیب، براساس محوریت توحید است که همه شئون حیات و به‌طور

عالم جمیع عوالم وجود را منحصر در اراده و مشیت پروردگار نموده، به اندازۀ سرسوزنی از تشوُّن وجودی برای ماسوی قائل نمی باشد؛ و این نکته در تمامی آثار و ادعیه به جای مانده از حضرات معصومین علیهم السَّلام به وضوح آشکار و هویدا است.

آیات شریفه: «إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ»^۱ و یا آیه: «وَلَا تَقُولَنَّ لِيْ اِنِّيْ فَاعِلٌ ذٰلِكَ غَدًا * اِلَّا اَنْ يَّشَاءَ اللّٰهُ»^۲ و یا آیات تهدیدآمیز غریب: «تَقُولَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْاَقَاوِلِ * لَا خُذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ * ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ * ...»^۳ همگی دلالت بر این نکته اساسی در عالم تکوین و تشریع را دارند.

در اینجاست که امتیاز بین مکاتب توحید و عرفان راستین، با سایر مذاهب و مکاتب مادی و صوری - گرچه به ظاهر شرعی و با صبغه الهی - نمودار می گردد. و تفاوت منظر و دیدگاه اهل معرفت که صددرصد منطبق با مدرسه و مکتب اهل بیت عصمت سلام الله علیهم السَّلام است با سایر مذاهب روشن و آشکار می شود.

مرحوم علامه طهرانی سرافراز می نویسد:

محوریت در مکتب اسلام بر اساس توحید است، یعنی پایه و اساس اعتقادات و احکام تکلیفی همه بر این اساس بنا شده است؛ و یک فقیه واقعی و عالم راستین در مکتب امام صادق علیه السَّلام به خوبی می تواند رمز و راز

۱. سوره قصص (۲۸) آیه ۵۶. نور ملکوت قرآن، ج ۴، ص ۳۱۳.

«تو قدرت نداری کسی را که دلت بخواهد هدایت کنی؛ ولیکن خداوند است که هدایت می کند کسی را که بخواهد. و او داناتر است به راه یافتگان.»

۲. سوره کهف (۱۸) آیه ۲۳ و ۲۴. ترجمه:

«البته چون بخواهی کاری را انجام دهی، هیچ گاه نگو: من فردا آن را انجام می دهم * مگر آنکه [بگویی:] اگر خدا بخواهد و اراده کند!» (محقق)

۳. سوره حاقه (۶۹) آیات ۴۴ - ۴۷. امام شناسی، ج ۷، ص ۴۸:

«و اگر این پیغمبر از نزد خود مطالبی ساخته و به ما نسبت دهد، و به ما ببندد * ما با دست قدرت خود او را درخواستیم گرفت * پس از آن، رگ حیاتی و رگ قلب او را می بریم...»

نزول احکام و شریعت را روی این پایه و اساس مشاهده کند، و درک صحیح این مسئله قطعاً تأثیری شگرف و حیاتی در کیفیت استنباط احکام و نحوه استخراج تکالیف از مصادر تشریع برای او ایجاد خواهد کرد؛ مسئله‌ای که سایر افراد را توان حصول و وصول به این افق عالی و راقی نخواهد بود.

مرحوم علامه، پیوسته در سخنان و نوشتارهای خویش به این موضوع اشاره و تصریح داشته‌اند، حتی در سخنان خصوصی و عادی در زندگی روزمره، ابداً از این نکته غفلت نمی‌ورزیدند؛ گویی مفهوم واقعی و مغزای رشیق این حقائق با پوست و گوشت و نمب، ایشان عجین شده بود و جز این، چیز دیگری را درک نمی‌کردند.

به یاد دارم در دوران کودکی به اتفاق ایشان و عده‌ای از دوستان که در میان آنها بعضی از مدعیان معرفت عرفان نیز حضور داشتند، سفری به اصفهان داشتیم. روزی در مجلس، آن شخص معروف از ما پرسید که معنای این شعر چیست:

تنها تویی تنها تویی در گشت نهانی‌ام

تنها تو می‌خواهی مرا با این همه رسواییم

من و سایر هم‌سن‌وسالان در پاسخ چیزی نگفتیم، ولی خود او گفت که: منظور از این بیت، پدر انسان است که همه نگران حال و موقعیت فرزند خود می‌باشد.

در این وقت مرحوم والد - قدس سره - فوراً فرمود: منظور، خدا است که در همه جا و همه موقعیت‌ها بنده خود را تحت رعایت و عنایت خویش قرار می‌دهد.

بنابراین به جلد می‌توان گفت: گفتارها و نوشتارهای مرحوم علامه طهرانی همگی برخاسته و نشأت گرفته از عوالم ربوبی و حقائق توحیدی مشهوده و مکشوفه بر قلب و ضمیر صافی ایشان است. و باید با دقت و تأملی شایسته، به مطالعه و تحقیق در آنها پرداخته شود!

مجموعه حاضر نیز بخشی از همان سلسله گفتار و آثار این مرد بزرگ را نمایان می‌سازد.

از خداوند مَنان توفیق و سَداد اَحَبّه و اَعزّه‌ای که در تنظیم این مجموعه سعی
بلیغ نموده‌اند را خواستارم.

و ما تَوْفِيقُنَا اِلَّا بِاللّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا و اِلَيْهِ الْمَصِيرُ.

بلده طَبَّه قم، چهارم جمادی الاولیٰ ۱۴۳۹

سید محمد محسن حسینی طهرانی

www.ketab.ir